

ROZHODNUTÍ KOMISE**ze dne 14. dubna 2011****o prodloužení přechodného období pro nabývání zemědělské půdy na Slovensku****(Text s významem pro EHP)**

(2011/241/EU)

EVROPSKÁ KOMISE,

význam dokončení výše zmíněné zemědělské reformy do konce plánovaného přechodného období⁽¹⁾.

s ohledem na smlouvu o přistoupení České republiky, Estonska, Kypru, Lotyšska, Litvy, Maďarska, Malty, Polska, Slovinska a Slovenska,

s ohledem na akt o přistoupení České republiky, Estonska, Kypru, Lotyšska, Litvy, Maďarska, Malty, Polska, Slovinska a Slovenska, a zejména na kapitolu 3 přílohy XIV tohoto aktu,

s ohledem na žádost Slovenska,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Podle aktu o přistoupení z roku 2003 může Slovensko za podmínek stanovených v uvedeném aktu po dobu sedmi let ode dne přistoupení, která skončí dne 30. dubna 2011, ponechat v platnosti zákazy týkající se nabývání zemědělské půdy fyzickými a právníckými osobami z jiných členských států EU, které nemají na Slovensku bydliště, sídlo, pobočku nebo zastoupení. Jde o dočasnou výjimku z volného pohybu kapitálu, jenž je zaručen články 63 až 66 Smlouvy o fungování Evropské unie. Toto přechodné období může být prodlouženo pouze jednou na maximálně tři roky.

(2) Dne 20. ledna 2011 požádalo Slovensko o prodloužení přechodného období pro nabývání zemědělské půdy o tři roky.

(3) Hlavním důvodem pro zavedení přechodného období byla potřeba zachovat socioekonomické podmínky zemědělských činností po zřízení jednotného trhu a přechodu ke společné zemědělské politice na Slovensku. Cílem bylo především zohlednit obavy vzniklé v souvislosti s možným dopadem liberalizace nabývání zemědělské půdy na odvětví zemědělství v důsledku počátečních velkých rozdílů cen půdy a příjmů v porovnání s Rakouskem, Belgií, Dánskem, Finskem, Francií, Německem, Řeckem, Irskem, Itálií, Lucemburskem, Nizozemskem, Portugalskem, Španělskem, Švédskem a Spojeným královstvím (dále jen EU-15). Přechodné období bylo rovněž navrženo, aby se usnadnila restituce a privatizace zemědělské půdy. Ve své zprávě ze dne 16. července 2008 o přezkumu přechodných opatření pro nabývání zemědělských nemovitostí, která byla stanovena smlouvou o přistoupení z roku 2003 (dále jen „přezkum v polovině období“), Komise zdůraznila

(4) Podle údajů dostupných Eurostatu jsou ceny zemědělské půdy na Slovensku nižší než ceny zemědělské půdy v EU. Úplné sblížení prodejních cen zemědělské půdy se ani neočekávalo, ani nebylo pokládáno za nezbytnou podmínku ukončení přechodného období. Nicméně rozdíly mezi cenami zemědělské půdy na Slovensku a v EU-15 jsou natolik výrazné, že by mohly bránit dalšímu plynulému sblížování cen. Významné je rovněž riziko spekulací na nízkou hodnotu půdy.

(5) Obdobně jako u cenové úrovně zemědělské půdy údaje Eurostatu ukazují, že rozdíl v HDP na obyvatele v paritě kupní síly na Slovensku a v EU-15 stále přetrvává. Stávající ceny zemědělské půdy jsou tudíž v poměru ke kupní síle na Slovensku vysoké.

(6) Podle Eurostatu je pro strukturu vlastnictví půdy na Slovensku typické, že převládají malá rodinná hospodářství o výměře menší než 2 hektary, které se většinou nezaměřují na trh. Proces konsolidace těchto malých hospodářství je velmi pomalý a průměrný podíl využívané zemědělské plochy na hospodářství o výměře menší než dva hektary se v období mezi roky 2001–2007 zvýšil z 0,5 ha na 0,6 ha. Ačkoliv pouze 4,56 % z celkového počtu pracovníků pracuje v zemědělství, téměř polovina obyvatelstva žije ve venkovských oblastech. Podle slovenských orgánů mnoho zemědělské půdy v soukromém vlastnictví není obděláváno.

(7) Konsolidaci zemědělské půdy také brání neukončená restituce vlastnických práv kvůli nevyplaceným pojistným plněním. Rovněž více než 360 000 ha soukromé zemědělské půdy je dočasně, než budou určeni zákonní vlastníci, spravováno Slovenským pozemkovým fondem. Přibližně 130 000 ha státem vlastněné zemědělské půdy zůstává ve správě Slovenského pozemkového fondu. Tato půda společně s tou, okolo které panuje nejistá právní situace, představuje téměř jednu čtvrtinu celkové výměry zemědělské půdy ve Slovenské republice. Nejasná vlastnická práva nevyhnutelně brání pozemkovým transakcím a konsolidaci zemědělských nemovitostí. Fragmentace půdy pak dále přispívá k nižší konkurenceschopnosti a vede k tomu, že se zemědělské podniky méně zaměřují na trh.

⁽¹⁾ KOM(2008) 461 v konečném znění ze dne 16. července 2008.

- (8) S ohledem na tyto souvislosti lze spolu se slovenskými orgány předpokládat, že by zrušení omezení ode dne 1. května 2011 vyvolalo tlak na ceny půdy na Slovensku. Po skončení přechodného období proto existuje nebezpečí vážného narušení slovenského trhu se zemědělskou půdou.
- (9) Z tohoto důvodu by se mělo prodloužení přechodného období o tři roky uvedené v kapitole 3 přílohy XIV aktu o přistoupení z roku 2003 povolit.
- (10) Aby se trh v plném rozsahu připravil na liberalizaci, je i za nepříznivých hospodářských podmínek nadále nanejvýš důležité podporovat zlepšování faktorů, mezi něž patří možnosti získání úvěrů a pojištění pro zemědělce a dokončení zemědělské reformy během přechodného období, jak již bylo zdůrazněno v přezkumu v polovině období.
- (11) Protože otevřený jednotný trh byl vždy centrem evropské prosperity, zvýšený příliv zahraničního kapitálu by zemědělskému trhu na Slovensku rovněž přinesl potenciální prospěch. Jak bylo zdůrazněno v přezkumu v polovině období v roce 2008, mohly by zahraniční investice do odvětví zemědělství mít rovněž důležitý dlouhodobý vliv na poskytování kapitálu a know-how, na fungování trhů s půdou a zemědělskou produktivitou. Postupné uvolnění omezení zahraničního vlastnictví během přechodného období by také přispělo k přípravě trhu na úplnou liberalizaci.
- (12) Z důvodu právní jistoty a s cílem zabránit vzniku právní mezery ve vnitrostátním právním systému Slovenska po skončení současného přechodného období by toto rozhodnutí mělo vstoupit v platnost dnem zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie*,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Přechodné období pro nabývání zemědělské půdy na Slovensku uvedené v kapitole 3 přílohy XIV aktu o přistoupení z roku 2003 se prodlužuje do dne 30. dubna 2014.

Článek 2

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

V Bruselu dne 14. dubna 2011.

Za Komisi

José Manuel BARROSO
předseda